

blive Gjenstand for Drøftelse her i Salen, og at Lagthingets Virksomhed med Hensyn til de communale Anliggender kun har meget Lidt at betyde. Dette er ogsaa isælsaldende nok, naar man seer hen til, at Lagthinget jo skal have med Fattigvæsenet og andre sige Communalanliggender at gjøre; thi de Bestemmelser, der skulle tages med Hensyn til disse Anliggender, ere for det meste af en saadan Bessaffenhed, at de isorveien maae tages af Amtmanden, der efter Lagthingsloven er bemyndiget til at handle paa egen Haand, naar Lagthinget ikke er samlet, og dette vil naturligviis meget nødtigt give sig af med at fuldfæste, hvad Amtmanden i Mellemtiden paa Thingets Begne har foretaget, og Lagthingets Indflydelse paa de communale Anliggender reducerer sig derfor til næsten Intet. Naar den ærede Minister har meent, at den Census, der er foreslaaet, er yderst ubetydelig, skal jeg blot henlede hans Opmærksomhed paa, at alle de Huusmænd, — og de ere sandelig ikke faa paa Færøerne, — hvis Huus ikke har en Værdi af 200 Rbd., ville efter den foreslaaede Bestemmelse blive udelukkede fra Valgret til Lagthinget, uagtet deres Anliggender maaskee netop i den nærmeste Fremtid vilde komme paa Bane, naar der bliver Spørgsmaal om at gjennemføre den saa længe attraaede Ordning af Opyrkningsvæsenet paa Færøerne; desuden er, mærkeligt nok, en stor Deel af Intelligentsen paa Færøerne udelukket, naar den foreslaaede Bestemmelse gaar igjennem. Saaledes er Handelsforvalteren, den største Deel af Handelsbetjentene, der boe i offentlige Bygninger, som de altsaa ikke eie, Landchirurgen, den practiserende Læge, Skolelæreren o. s. v. udelukkede, og naar den forventede Realskole indrettes, da tillige de derved ansatte Lærere. Alle disse ville blive udelukkede fra Valgret til Lagthinget; men dette kan jeg maaskee nærmere faae Leilighed til at paavise, saafremt der maatte blive nedsat et Udvalg her i Salen.

Da Ingen flere begjærede Ordet, sattes det under Afstemning, om Lovforslaget skulde overgaae til 2den Behandling, hvilket vedtoges eenstemmigt med 58 Stemmer.

N. Winther: Jeg skal tillade mig at

foreslaae, at der nedfattes et Udvalg, bestaaende af 5 her i Salen valgte Medlemmer.

Da intet andet Forslag fremkom, sattes N. Winthers ovenansførte Forslag under Afstemning, og vedtoges med 55 Stemmer mod 2.

Man gif derpaa til det 4de Nummer paa Dagsordenen: 1ste Behandling af Forslag til Lov om Ordningen af Skole- og Underviisningsvæsenet paa Færøerne. Lovforslaget findes i Anhang Sp. 441).

N. Winther: Kærværende Lovforslag frembyder adskillige Spørgsmaal, ved hvis Besvarelse Lagthinget vel har været enig, men som jeg dog paa Grund af disse Spørgsmaals overordentlige Vigtighed anseer det for min Pligt at bringe paa Bane, førend det høitærede Thing indlader sig paa Sagen. Det har været en fra de ældste Tider vedligeholdt Stif paa Færøerne, at Forældrene selv underviste deres Børn; naar Faderen eller Moderen sad ved deres Arbejde, læste Børnet et Stykke af en af Religionsbøgerne, og, saafremt det ikke forstod det, blev det forklaret for Børnet i dets Modersmaal. Naar enkelte Forældre af en eller anden Omstændighed vare hindrede i selv at undervise deres Børn, overlode de dette til en gammel Mand eller Kone i Bygden, som i dette Niemed samlede flere Børn om sig. Frugten af denne Underviisning var, at Færingernes Religionskundskaber, efter hvad der er almindelig anerkjendt endog af de Danske, stod paa et meget høit Trin, at de fleste Færingere kunde regne bedre i Hovedet, end de fleste Danske paa Tayle, og at ikke saa faa skrev en ret tydelig Haand. Men denne tvangsfrie Underviisning uden Indblanding fra det Offentliges Side var naturligviis en Torn i de danske Embedsmænds Dine Mange Stemmer: Na!). Jeg skal nærmere godtgjøre det. De havde altsaa ingen Ro paa sig, førend de fik indført et Evangelskolevæsen paa Færøerne, indrettet efter dansk Mønster. Den næstforrige Indenrigsminister udarbejdede, medens han var Cabinetssecretair hos Hans Ma-